

Netwerkbedrijven

Titel: Verwijderen en afvoeren van AC-gasleidingen.

Versie: 6 juli 2018, updates 11 december 2018 en 2 september 2019

Risico: Blootstelling aan asbest

Beschrijving: Blootstelling aan asbest kan op lange termijn ernstige gezondheidsschade veroorzaken.

Randvoorwaarden en criteria

- Het verwijderen en afvoeren van AC-gasleidingen dient te worden uitgevoerd door hiervoor opgeleid personeel.
- De te verwijderen AC-gasleidingen zijn buiten gebruik. Zie VIAG VWI G-20 .

Maatregelen medewerker

Voor u begint

- U heeft een opleiding asbest en een uitleg op basis van deze werkinstructie gehad. Zo niet, dan mag u de werkzaamheden niet uitvoeren.
- Als de omstandigheden afwijken van het VIAG werkplan: staak de werkzaamheden en neem contact op met de werkverantwoordelijke.
- Controleer de aanwezigheid van de benodigde middelen:
 - wegwerpoverall (type 5/6) vlamvertragend
 - veiligheidshelm bij werkzaamheden in de sleuf en bij hijswerkzaamheden
 - veiligheidslaarzen(S5) of veiligheidsschoenen (S3) met wegwerp overlaarzen
 - neopreen werkhandschoenen welke goed afsluiten
 - een gelaatmasker met P3-filter
 - voldoende met asbestopdruk gemerkte luchtdichte kunststof afvalzakken
 - kunststoffolie van voldoende dikte (minimaal 0,2 mm) en plakband
 - emmer water met handveger
 - plantenspuit/fles met water
 - container(s) met containerbag of big bag
- Gebruik bij de destructieve werkzaamheden alleen de volgende hulpmiddelen:
 - voorhamer, stootijzer of beitel;
 - kettingknijper voor het delen van buizen met een inwendige diameter kleiner dan 500 mm;
 - pneumatisch aangedreven kettingknijper voor het delen van buizen met een inwendige diameter groter dan 500 mm.
- Zet de omgeving af zodat toegang door derden wordt voorkomen.
- Eet, drink en rook niet binnen de afgebakende werkplek.
- Voer de werkzaamheden zo uit dat daarbij zo min mogelijk werknemers direct betrokken zijn;
- Zorg dat de buis bedekt blijft met ongeveer 5 tot 10 cm grond totdat u begint met het werken aan de buis.
- Bij het vrijmaken/schoonmaken van de buis eerst de voorgeschreven PBM aantrekken en vervolgens leidingdeel nat maken.
- Ontgraaf niet meer AC-gasleiding dan op dezelfde werkdag kan worden verwerkt.

VA-14-20180706, updates 11 december 2018 en 2 september 2019

Tijdens het werk

- Draag een wegwercoverall, veiligheidslaarzen, neopreen werkhandschoenen en het P3 gelaatsmasker. Zie hiervoor de aan- en uitkleed instructie
- Graaf de te breken mof handmatig vrij nadat de leiding is ontgraven. Voorkom beschadiging van de leiding door graven.
- Breng folie aan onder de te breken mof om brokstukken te kunnen opvangen en volledig te kunnen verwijderen.
- Maak de mof nat en splijt deze met behulp van een stootijzer, (voor)- hamer en beitel.
- Zo mogelijk deze handeling tot het stukslaan van één mof beperken. Als de leiding daarvoor te lang is, mag u deze wel op twee punten stukslaan.
- Zorg dat bij alle werkzaamheden de breuk- en snijvlakken vochtig zijn, dus ook direct na het breken vochtig maken.
- De buizen vervolgens uit de opeenvolgende moffen schuiven en uit de sleuf tillen. Als een graafmachine wordt gebruikt moet deze zijn voorzien van klemmen die bekleed zijn met rubber of neopreen, ook kan met een hijsband worden gewerkt. Het gebruik van een hijsketting is niet toegestaan.
- Indien plaatselijke omstandigheden zodanig zijn dat alleen gebruik van stootijzer, (voor)hamer en beitel niet mogelijk is en het noodzakelijk is om buizen met een kettingknijper in stukken te delen, dan moet dit tot het minimum beperkt worden. Tijdens het knippen de buizen vochtig houden.
- Bij het verwijderen van buizen, breuk zoveel mogelijk voorkomen.
- Indien bij werkzaamheden veelvuldig breuk optreedt bepaalt de eerstverantwoordelijke de te nemen maatregelen.
- Kleine brokstukken onmiddellijk verzamelen en verpakken in met asbestopdruk gemerkte kunststof afvalzakken. De zakken direct luchtdicht afsluiten.
- Na beëindiging van de werkzaamheden de werkplek visueel inspecteren op eventueel achtergebleven asbesthoudend afval en dit verzamelen en verpakken in luchtdichte kunststof zakken, voorzien van een asbeststicker.
- Sluit asbestafvalzakken met zo min mogelijk lucht af door middel van de zwanenhalsmethode. Doe een tweede afvalzak om de eerste asbest afvalzak, maar sluit deze nog niet af. Deze kan gebruikt worden voor het verzamelen van de wegwerp PBM na afronding van de werkzaamheden.
- Verpakken van de buizen (en/of andere grote restanten):
 - Als de container zich naast de sleuf bevindt, de buis direct in de container geplaatst kan worden EN de container is voorzien van een dubbele inliner (asbest bigbag) hoeft de buis niet te worden ingepakt
 - Als de container op afstand staat verpak je de buis IN de sleuf met sleef of plastic folie en transporteer je de buis vervolgens naar de container
 - Als er geen container staat moet de buis dubbel ingepakt worden in/aan de sleuf en vervolgens worden getransporteerd.

- Indien er voor reparatie slechts een buisdeel afgevoerd dient te worden, dan mag deze ook, mits dubbel verpakt, naar een daarvoor bestemde asbestcontainer/asbest inzamelpunt conform eigen interne afval/afvoer procedure worden gebracht.
- Dek de asbestafvalcontainers af met een dekzeil of klep en voorzie ze van een waarschuwing "Voorzichtig: bevat asbest".
- Voer het afval en de asbestcementbuizen bij voorkeur elke werkdag af naar een erkende verwerker.
- Als het asbestafval in de asbestafvalcontainers niet direct van het werk naar een stortplaats wordt afgevoerd, plaats en beveilig deze asbestafvalcontainers dan zodanig dat onbevoegden niet met het asbesthoudende afval in aanraking kunnen komen.
- Reinig de gebruikte gereedschappen grondig met een handveger en water.
- Handveger bij voorkeur afvoeren met asbesthoudend afval, bij hergebruik goed schoonmaken met water.
- Verwijder de folie onder de leiding en doe deze in de asbestzak.
- Laarzen, neopreen werkhandschoenen borstelen en afspoelen. In de profielen van de laarzen mag geen aanhangend vuil meer aanwezig zijn.
- Trek de asbest PBM uit en deponeer de gebruikte wegwerpkleding samen met het filtrerend P3 masker in de speciaal voor AC-afval bestemde containerbag of in de asbest afvalzak en sluit deze af met behulp van de zwanenhalsmethode.
- Was handen en gezicht.

Tussentijds verlaten van de werkplek:

- Als u tussentijds de werkplek verlaat, gooi dan de wegwerpoverall met de overlaarzen en, bij gebruik van een halfgelaatsmasker, het filter of P3 masker weg in een afvalzak die bij het asbesthoudend afval gaat. Maak het halfgelaatsmasker schoon. Leg uw veiligheidslaarzen en neopreen handschoenen bij de rand van uw werkplek.
- Was handen en gezicht.
- Gaat u weer terug naar uw werkplek, trek dan een nieuwe wegwerpoverall, overlaarzen en wegwerphandschoenen aan en zet uw schoongemaakt halfgelaatsmasker met nieuwe filters weer op of pak een nieuw P3 wegwerpmasker.

Tijdelijke opslag op werklocatie

- Er dienen zodanige maatregelen genomen te worden dat derden niet in aanraking kunnen komen met het opgeslagen asbesthoudend afval.
- Als er op de werklocatie geen container aanwezig is/kan zijn, buizen en/of andere grote onbeschadigde restanten dubbel inpakken met folie welke voorzien is van asbestopdruk.
- Tijdelijke opslaglocatie binnen het werkgebied afbakenen met asbestlint en/of geel zwarte ketting.

Maatregelen organisatie

- Zorg dat het werk wordt uitgevoerd door daarvoor bevoegd personeel en dat zij een opleiding asbest hebben gevolgd.
- Zorg voor een instructie/opleiding op basis van deze werkinstructie.

- Zorg voor een wasgelegenheid zodat medewerkers hun armen, handen en gezicht kunnen wassen.
- Zorg voor asbest-PBM, bestaande uit:
 - wegwerpoverall (type 5/6) vlamvertragend
 - neopreen werkhandschoenen welke goed afsluiten
 - een gelaatmasker met P3-filter
 - wegwerp overlaarzen
- Zorg voor voldoende luchtdichte kunststof afvalzakken voorzien van asbestopdruk.
- Zorg voor asbestafvalcontainer(s)
- Regel de afvoer van het asbesthoudend afval direct van het werk of van de tussenopslag door een daartoe bevoegd bedrijf. Controleer bij het afvalinname punt hoe het afval aangeleverd dient te worden.
- Regel eventuele tussenopslag rekening houdend met risico's voor of vanuit de omgeving.

Info arbodeskundigen

Verwijzingen naar wet- en regelgeving, normen en richtlijnen

Dit onderdeel is informatief en maakt geen onderdeel uit van de arbocatalogus.

Wet- en regelgeving

- Arbeidsomstandighedenwet, Artikel 8 Voorlichting en onderricht.
- Arbeidsomstandighedenbesluit, Hoofdstuk 4 Gevaarlijke stoffen en biologische agentia en Hoofdstuk 8 Persoonlijke beschermingsmiddelen en veiligheids- en gezondheidssignalering.
- Arbeidsomstandighedenregeling, Artikel 8.10 'soorten borden incl. bijlage XVIII'.
- Asbestverwijderingsbesluit 2005.
- Productenbesluit asbest (geeft regels over etikettering van asbesthoudende producten).
- Warenwetbesluit persoonlijke beschermingsmiddelen.
- Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen.
- Besluit inzamelen afvalstoffen.
- Regeling inzamelaars, vervoerders, handelaars en bemiddelaars van afvalstoffen.
- Wet milieubeheer voor zover opslag plaatsvindt binnen de inrichting van de asbestverwijderaar.
- VIAG

Richtlijnen

- Reach Guidance: Stoffenmanager 4.0.

Normen

- Ontwerp-NEN 2939: 'Werkplekatmosfeer – Bepaling van de concentratie aan respirabele asbestvezels in de lucht bij het werken met of in de directe omgeving van asbest of asbesthoudende producten, met behulp van microscopische technieken'.
- NEN 2990; Lucht – Eindcontrole na asbestinventarisatie (alleen bij asbestsanering).
- NEN 2991; Lucht – Risicobeoordeling in en rondom gebouwen of constructies, waarin asbesthoudende materialen zijn verwerkt.